

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล

จากการศึกษาคุณภาพน้ำของตลาดน้ำตลิ่งชัน โดยการตรวจวัด pH, BOD, COD, TDS, SS, TKN, ฟอสเฟต (P), น้ำมันและไขมัน พบ pH มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.41 มิลลิกรัมต่อลิตร, BOD มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.9 มิลลิกรัมต่อลิตร COD มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 36.98 มิลลิกรัมต่อลิตร TDS มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 254.7 มิลลิกรัมต่อลิตร SS มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 9.2 มิลลิกรัมต่อลิตร TKN มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.86 มิลลิกรัมต่อลิตร ฟอสเฟต (P) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.0473 มิลลิกรัมต่อลิตร และน้ำมันและไขมัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.64 มิลลิกรัมต่อลิตร มีคุณลักษณะน้ำเสียทุกพารามิเตอร์อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานน้ำทิ้งชุมชนและมาตรฐานน้ำทิ้งอุตสาหกรรม พบว่า ตลาดน้ำตลิ่งชันจึงเป็นชุมชนที่มีลักษณะทางสิ่งแวดล้อม ที่น่าท่องเที่ยวและมีความสัมพันธ์กับธรรมชาติทำให้เป็นชุมชนริมน้ำมีความน่าอยู่อาศัย และเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจของนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวตลาดน้ำตลิ่งชันแห่งนี้ และจากการสำรวจระบบบำบัดน้ำเสียบริเวณตลาดน้ำตลิ่งชัน พบว่า บ่อดักไขมันไม่มีประสิทธิภาพในการบำบัดน้ำเสีย เนื่องจากไม่มีบุคลากรในการควบคุมดูแลระบบ และบุคลากรในตลาดน้ำตลิ่งชัน ควรจะหาทางในการปรับระบบในการควบคุมดูแลบ่อดักไขมันให้มีประสิทธิภาพในการบำบัดน้ำเสีย เพราะพื้นที่บริเวณตลาดน้ำตลิ่งชันเป็นแหล่งค้าขายสินค้าทางน้ำ เช่น ค้าขายอาหารในเรือ ทุกวันเสาร์และวันอาทิตย์ ซึ่งจะต้องล้างภาชนะทุกครั้งเมื่อมีการทำอาหาร แล้วน้ำจากการล้างภาชนะก็จะไหลลงสู่แม่น้ำโดยตรง ดังนั้นจึงต้องมีพื้นที่ที่จัดไว้ล้างภาชนะและมีท่อระบายน้ำเสียไปยังถังดักไขมัน เพื่อไม่ให้ น้ำที่สกปรกไหลลงสู่แม่น้ำ ลำคลอง เกิดผลกระทบต่อในด้านคุณลักษณะน้ำเสียของชุมชนตลาดน้ำตลิ่งชัน

ส่วนคุณลักษณะมูลฝอยทางกายภาพจากตัวอย่างของมูลฝอยจากตลาดน้ำตลิ่งชันพบองค์ประกอบที่มากที่สุดเกินครึ่งขององค์ประกอบทั้งหมดคือ เศษอาหาร พบ 53.95% ความหนาแน่นของมูลฝอยเป็น 0.55 kg/m³ ขนาดของมูลฝอยมีความกว้าง 0.3 – 20 cm ความยาว 3 – 49 cm ส่วนคุณลักษณะมูลฝอยทางเคมีจากตัวอย่างของมูลฝอยจากตลาดน้ำตลิ่งชันพบว่า ปริมาณความชื้น (Moisture Content) มีค่าเท่ากับ 65.76% สารที่เผาไหม้ได้ (Volatile Solid) มีค่าเท่ากับ 82.0% ปริมาณเถ้า (Ash Content) มีค่าเท่ากับ 6.17% Carbon มีค่าเท่ากับ 45.56% Hydrogen มีค่าเท่ากับ 5.03% Sulfer มีค่าเท่ากับ 0.1268% S⁰ Nitrogen มีค่าเท่ากับ 4.95% Oxygen มีค่าเท่ากับ 44.24% Chloride มีค่าเท่ากับ 1.41% Cl ค่าความร้อนของขยะ (Calorific Value) มีค่าเท่ากับ 4,170.467 cal/g ปริมาณโลหะหนักได้แก่ สารหนู (As) แคดเมียม (Cd) โครเมียม (Cr) ทองแดง (Cu)ปรอท (Hg) และตะกั่ว (Pb) มีค่าเป็น 2.4902 ppb, 0.1273 ppb, 18.8530 ppb, 0.1758 ppb, 5.10315 และ 34.7622 ppb ตามลำดับ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าควรกำจัดมูลฝอยจากตลาดน้ำตลิ่งชันด้วยวิธีการเผา เนื่องจากมีการเผาไหม้สูง ปริมาณเถ้าที่เหลือน้อย ให้ค่าความร้อนสูงและดีดไฟง่ายโดยไม่ต้องใช้เชื้อเพลิงอื่นเพิ่ม สามารถใช้แทน

ถ่านเชื้อเพลิงอื่นได้ ค่าความเป็นพิษต่ำ ค่าโลหะหนักทุกชนิดไม่เกินค่ามาตรฐานคุณภาพดินและค่ามาตรฐานคุณภาพปุ๋ยอินทรีย์ แต่ก็ไม่ใช่เชื้อเพลิงที่บริสุทธิ์ ส่วนการเลือกวิธีกำจัดโดยการหมักทำปุ๋ยนั้น จะเห็นได้ว่ามีเพียงค่าความชื้นเท่านั้นที่บ่งบอกว่ามูลฝอยในตลาดน้ำสามารถหมักทำปุ๋ยอินทรีย์ได้ เพราะธาตุอาหารจากมูลฝอยในตลาดน้ำตลิ่งชันมีธาตุอาหารที่จะเหมาะแก่การทำปุ๋ยน้อย ทั้งไนโตรเจนซึ่งเป็นธาตุอาหารหลักของพืช และซัลเฟอร์ซึ่งเป็นธาตุอาหารรองของพืช และสาเหตุที่ไม่เลือกวิธีกำจัดด้วยวิธีฝังกลบ ถึงแม้ว่าตรรกษณ์ชีวิตของผลการทดลองแสดงให้เห็นว่ามูลฝอยจากตลาดน้ำตลิ่งชันสามารถฝังกลบได้โดยที่ไม่เป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อมและสิ่งมีชีวิตนั้น แต่ด้วยปัจจัยทางพื้นที่ ที่จำกัดและเป็นสถานที่ ที่แหล่งท่องเที่ยวจึงไม่เลือกวิธีกำจัดด้วยวิธีฝังกลบ

แต่อย่างไรก็ตาม เราสามารถเลือกวิธีกำจัดที่เหมาะสมกับตลาดน้ำตลิ่งชันได้ โดยจะเห็นได้ว่าองค์ประกอบประเภทมูลฝอยมีปริมาณเกินครึ่งขององค์ประกอบอื่น ๆ ดังนั้นการจัดการมูลฝอยที่ดีคือการคัดแยกมูลฝอยก่อนทิ้ง เพื่อนำส่วนที่เป็นเศษอาหารไปใช้ประโยชน์ในการเป็นอาหารสัตว์ก่อนแล้วจึงนำมูลฝอยที่เหลือไปกำจัดอย่างถูกหลักวิชาการต่อไป

ในด้านระดับเสียงบริเวณตลาดน้ำตลิ่งชันพบว่า ระดับความดังเสียงบริเวณลานกิจกรรมวันที่ 21 มกราคม 2555 ค่าความดังเฉลี่ย 8 ชั่วโมง (L_{eq} 8 hr) อยู่ที่ 72.87 db(A) ซึ่งไม่เกินค่ามาตรฐานที่กำหนดไว้คือ 90 db(A) และเนื่องจากวันดังกล่าวมีการจัดกิจกรรมเพิ่มเติมจากปกติ และมีผู้เข้าร่วมกิจกรรมเป็นจำนวนมาก ส่วน วันที่ 22 มกราคม 2555 ค่าความดังเฉลี่ย 8 ชั่วโมง (L_{eq} 8 hr) อยู่ที่ 69.65 db(A) ซึ่งไม่เกินค่ามาตรฐานที่กำหนดไว้อีกเช่นกัน ส่วนบริเวณลานนั่งเล่นในวันที่ 21 และ 22 มกราคม 2555 มีค่าความดังเฉลี่ย 8 ชั่วโมง (L_{eq} 8 hr) อยู่ที่ 74.46 และ 76.18 db(A) ตามลำดับ อย่างไรก็ตามก็ไม่เกินค่ามาตรฐานที่กำหนดไว้ที่ 90 db(A) ถ้าหากมีระดับเสียงที่เกินกว่าค่าที่กำหนดไว้สามารถส่งผลกระทบต่อสุขภาพร่างกาย และจิตใจของผู้ประกอบการร้านค้า และอาจจะส่งผลกระทบต่อนักท่องเที่ยวในพื้นที่ได้ เช่น การเสื่อมของระบบการได้ยิน (หูตึง) การสูญเสียการได้ยินอย่างถาวร (หูหนวก) ส่วนผลกระทบต่ออ้อม เช่น รบกวนการพักผ่อน และก่อให้เกิดความรำคาญ เป็นต้น

ในด้านการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการร้านค้าต่อการจัดการทรัพยากรแหล่งน้ำตลาดน้ำตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร ที่ทำการวิจัยทั้ง 7 ด้าน ได้แก่ ด้านการร่วมในการศึกษาปัญหา การร่วมในการวางแผน/นโยบาย ด้านการร่วมในการปฏิบัติ ด้านการร่วมในด้านการแก้ไขปัญหาของตลาดน้ำตลิ่งชัน ด้านการร่วมในการบำรุงรักษา และปรับปรุงแก้ไข ด้านการร่วมติดตามประเมินผล ด้านการร่วมในด้านการประชาสัมพันธ์สามารถกล่าวได้ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการทรัพยากรแหล่งน้ำตลาดน้ำตลิ่งชัน ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการมีส่วนร่วมติดตามประเมินผลมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนในด้านอื่นๆอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับคือ ด้านการร่วมในการปฏิบัติ ด้านการร่วมในการวางแผน/นโยบาย ด้านการมีส่วนร่วมในด้านการแก้ไขปัญหาของตลาดน้ำตลิ่งชัน ด้านการร่วมในการศึกษาปัญหา ด้านการร่วมบำรุงรักษาและปรับปรุงแก้ไข ด้านการร่วมในด้านการประชาสัมพันธ์ ตามลำดับ ดังนี้

1.1 การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการทรัพยากรแหล่งน้ำตลิ่งชันในด้านการศึกษาปัญหา และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่ามีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลางทั้งหมด โดยมีข้อที่มีระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุดคือ การเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาวิธีการปรับปรุงเพื่อรักษาแหล่งน้ำบริเวณตลิ่งชัน รองมาคือ การพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับคนในชุมชนเกี่ยวกับปัญหาแหล่งน้ำของตลิ่งชัน

1.2 การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการทรัพยากรแหล่งน้ำตลิ่งชันในด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน/นโยบาย อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่ามีระดับของการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลางทั้งหมด โดยมีข้อที่มีระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุดคือ การมีส่วนร่วมในการนำแผนไปปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการคิดแก้ปัญหาในการวางแผนปรับปรุงแหล่งน้ำ

1.3 การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการทรัพยากรแหล่งน้ำตลิ่งชัน ในด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่ามีระดับของการมีส่วนร่วมมีทั้งในระดับมากที่สุด ปานกลาง และน้อยที่สุด โดยข้อที่มีระดับของการมีส่วนร่วมมากที่สุด คือ การไม่ทิ้งขยะลงแหล่งน้ำ รองมาคือ การปฏิบัติพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับคนในชุมชนเกี่ยวกับปัญหาแหล่งน้ำและช่วยกันหาทางแก้ไข ส่วนข้อที่มีระดับการมีส่วนร่วมต่ำสุดคือ ช่วยกันติดตั้งระบบบำบัดน้ำเสียของชุมชนและให้ความรู้

1.4 การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการทรัพยากรแหล่งน้ำตลิ่งชัน ในด้านการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาของตลิ่งชัน อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่ามีระดับของการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลางทั้งหมด โดยมีข้อที่มีระดับของการมีส่วนร่วมมากที่สุดคือ การมีส่วนร่วมในการเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาตลิ่งชันของตลิ่งชัน รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหาของแหล่งน้ำ

1.5 การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการทรัพยากรแหล่งน้ำตลิ่งชัน ในด้านการมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาและปรับปรุงแก้ไข อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่าระดับของการมีส่วนร่วมมีทั้งในระดับปานกลาง และน้อย โดยข้อที่มีระดับของการมีส่วนร่วมมากที่สุด คือ การบริจาคเงินหรือออกแรงกายเพื่อจัดการทรัพยากรแหล่งน้ำของตลิ่งชัน รองลงมาคือ การได้ช่วยรณรงค์ให้ประชาชนในชุมชนให้รู้คุณค่าของแหล่งน้ำและทรัพยากรธรรมชาติ ส่วนข้อที่มีระดับการมีส่วนร่วมต่ำสุดคือ การให้ความรู้ในการบำบัดน้ำเสียแก่ประชาชน

1.6 การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งน้ำตลาดน้ำตลิ่งชัน ในด้านการมีส่วนร่วมติดตามประเมินผล อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่าระดับของการมีส่วนร่วมมีทั้งในระดับมาก และปานกลาง โดยข้อที่มีระดับของการมีส่วนร่วมมากที่สุดคือ การให้ความสนใจประมาณที่จะนำมาพัฒนา ด้านการจัดการทรัพยากรแหล่งน้ำ รองลงมาคือ การติดตามผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการทรัพยากรแหล่งน้ำ ส่วนข้อที่มีระดับการมีส่วนร่วมต่ำสุด คือ การมีส่วนร่วมด้านการประเมินผลสภาพของแหล่งน้ำที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาของตลาดน้ำตลิ่งชัน

1.7 การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการทรัพยากรแหล่งน้ำตลาดน้ำตลิ่งชัน ในด้านการมีส่วนร่วมในด้านการประชาสัมพันธ์ อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่าระดับของการมีส่วนร่วมมีทั้งในระดับปานกลางและน้อย โดยข้อที่มีระดับของการมีส่วนร่วมมากที่สุดคือ การมีส่วนร่วมในด้านการประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้แก่ชุมชนในการจัดการทรัพยากรแหล่งน้ำรองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ให้บุคคลภายนอกเข้ามาร่วมในโครงการจัดการทรัพยากรแหล่งน้ำตลาดน้ำตลิ่งชัน ส่วนข้อที่มีระดับการมีส่วนร่วมต่ำสุด คือ การมีส่วนร่วมในการกำหนดสื่อสารประชาสัมพันธ์การจัดการทรัพยากรแหล่งน้ำที่น่าสนใจ ระดับความต้องการของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งน้ำตลาดน้ำตลิ่งชัน ที่มากที่สุด คือ ต้องการให้มีมาตรการห้ามทิ้งสิ่งปฏิกูลหรือเศษอาหารลงแหล่งน้ำเพราะทำให้เกิดน้ำเน่าเสีย รองลงมาคือ ต้องการให้มีการติดตั้งระบบบำบัดน้ำเสียของชุมชน และระดับความต้องการของประชาชนที่ต่ำที่สุด คือ ต้องการให้มีการกำหนดค่ามาตรฐานคุณภาพน้ำและควบคุมคุณภาพน้ำให้อยู่ในระดับที่ดี

2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการทรัพยากรแหล่งน้ำ ตลาดน้ำตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร ใน 7 ด้านคือ ด้านการร่วมในการศึกษาปัญหา ด้านการร่วมในการวางแผน/นโยบาย ด้านการร่วมในการปฏิบัติ ด้านการร่วมในด้านการแก้ไขปัญหาของตลาดน้ำตลิ่งชัน ด้านการร่วมในการบำรุงรักษาและปรับปรุงแก้ไข ด้านการร่วมติดตามประเมินผล ด้านการร่วมในด้านการประชาสัมพันธ์ โดยการทดสอบทางสถิติด้วยวิธี (One-way ANOVA) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล พบว่ามีปัจจัยด้านอายุ ปัจจัยระดับการศึกษาและปัจจัยรายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือนทั้งโดยภาพรวมและในรายด้าน มีระดับของการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการทรัพยากรแหล่งน้ำตลาดน้ำตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร วัดได้ว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนปัจจัยด้านอาชีพ ปัจจัยด้านสถานภาพสมรสและปัจจัยด้านระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ตลาดน้ำตลิ่งชัน มีระดับของการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการทรัพยากรแหล่งน้ำตลาดน้ำตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร วัดได้ว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการทรัพยากรแหล่งน้ำตลาดน้ำตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ โดยทดสอบสถิติด้วยวิธี t-test (Independent) พบว่า ประชาชนเพศหญิงและเพศชายในด้านการมีส่วนร่วมในการศึกษาปัญหา การร่วมในการวางแผน/นโยบาย ด้านการร่วมในการปฏิบัติ ด้านการร่วมในการแก้ไขปัญหาของตลาดน้ำตลิ่งชัน ด้านการร่วมในการบำรุงรักษาและปรับปรุงแก้ไข ด้านการร่วมติดตามประเมินผล ด้านการร่วมในการประชาสัมพันธ์ ไม่แตกต่างกัน โดยประชาชนเพศชายและเพศหญิงมีค่าเฉลี่ยผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการทรัพยากรแหล่งน้ำตลาดน้ำตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร เท่ากับ 3.003 และ 3.002 ตามลำดับ

3.1 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการทรัพยากรแหล่งน้ำตลาดน้ำตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร จำแนกตามภูมิลำเนา โดยทดสอบสถิติด้วยวิธี t-test (Independent) พบว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ตลาดน้ำตลิ่งชันและประชาชนที่อาศัยอยู่นอกพื้นที่ตลาดน้ำตลิ่งชัน ในด้านการมีส่วนร่วมในการศึกษาปัญหา การร่วมในการวางแผน/นโยบาย ด้านการร่วมในการปฏิบัติ ด้านการร่วมในการแก้ไขปัญหาของตลาดน้ำตลิ่งชัน ด้านการร่วมในการบำรุงรักษาและปรับปรุงแก้ไข ด้านการร่วมติดตามประเมินผล ด้านการร่วมในการประชาสัมพันธ์ ไม่แตกต่างกัน โดยประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ตลาดน้ำตลิ่งชันและประชาชนที่อาศัยอยู่นอกพื้นที่ตลาดน้ำตลิ่งชัน มีค่าเฉลี่ยผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการทรัพยากรแหล่งน้ำตลาดน้ำตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร เท่ากับ 2.995 และ 3.004 ตามลำดับ

ส่วนระดับความคิดเห็นการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการทรัพยากรแหล่งน้ำตลาดน้ำตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร ใน 3 ด้าน คือ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านการบริหารจัดการ ด้านการประชาสัมพันธ์สรุปได้ดังนี้

1. ระดับความคิดเห็นการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการทรัพยากรแหล่งน้ำตลาดน้ำตลิ่งชัน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านประชาสัมพันธ์อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านสิ่งแวดล้อมและด้านการบริหารจัดการ อยู่ในระดับปานกลางตามลำดับ ดังนี้

1.1 ระดับความคิดเห็นการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการทรัพยากรแหล่งน้ำตลาดน้ำตลิ่งชันในด้านสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่ามีระดับความคิดเห็นการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยที่สุด โดยมีข้อที่มีระดับความคิดเห็นการมีส่วนร่วมมากที่สุดคือ เมื่อท่านมาเที่ยวตลาดน้ำท่านให้ความร่วมมือในการไม่ทิ้งขยะลงแหล่งน้ำ รองมาคือ ท่านคิดว่าลักษณะสภาพแวดล้อมในพื้นที่ของตลาดน้ำตลิ่งชันเหมาะสำหรับการท่องเที่ยว รองมาคือ การมีส่วนร่วมด้านสิ่งแวดล้อมที่ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวทางเรือมีผลทำให้มีการทิ้งขยะลงแหล่งน้ำมากขึ้น ส่วนข้อที่มีระดับความคิดเห็นการมีส่วนร่วมต่ำสุดคือ สภาพแหล่งน้ำบริเวณตลาดน้ำส่งกลิ่นเหม็น

1.2 ระดับความคิดเห็นการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการทรัพยากรแหล่งน้ำตลิ่งน้ำตลิ่งชันด้านประชาสัมพันธ์ อยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่าระดับความคิดเห็นการมีส่วนร่วมมากที่สุดโดยมีข้อที่มีระดับความคิดเห็นการมีส่วนร่วมมากที่สุดคือ ควรมีบอร์ดประชาสัมพันธ์ให้ความรู้คุณลักษณะของน้ำเสียตลิ่งน้ำตลิ่งชันแก่ประชาชนรับทราบ

1.3 ระดับความคิดเห็นการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการทรัพยากรแหล่งน้ำตลิ่งน้ำตลิ่งชันด้านการบริหารจัดการ อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า ระดับความคิดเห็นการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด มาก โดยข้อที่มีระดับความคิดเห็นการมีส่วนร่วมมากที่สุดคือ ท่านคิดว่าตลิ่งน้ำตลิ่งชันควรมีระบบบำบัดน้ำเสีย รongลงมาคือ ท่านปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ในการรณรงค์รักษาความสะอาดของแหล่งน้ำ ส่วนข้อที่มีระดับความคิดเห็นการมีส่วนร่วมต่ำสุดคือ ท่านคิดว่าตลิ่งน้ำตลิ่งชันมีการจัดการบริหารแหล่งน้ำที่ดี

2. ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการทรัพยากรแหล่งน้ำตลิ่งน้ำตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร ใน 3 ด้านคือ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านการบริหารจัดการ ด้านการประชาสัมพันธ์ โดยการทดสอบทางสถิติด้วยวิธี (One-way ANOVA) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลแล้ว พบว่ามีปัจจัยด้านอายุ ปัจจัยสถานภาพสมรส ปัจจัยระดับการศึกษา ปัจจัยอาชีพ ปัจจัยรายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือนและปัจจัยระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ตลิ่งน้ำตลิ่งชันทั้งโดยภาพรวมและในรายด้าน มีระดับความคิดเห็นของการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการทรัพยากรแหล่งน้ำตลิ่งน้ำตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร วัดได้ว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการทรัพยากรแหล่งน้ำตลิ่งน้ำตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร ใน 3 ด้านคือ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านการบริหารจัดการ ด้านการประชาสัมพันธ์ โดยการทดสอบทางสถิติด้วยวิธี t-test (Independent) พบว่าประชาชนเพศหญิงและเพศชายในด้านการมีส่วนร่วมในด้านสิ่งแวดล้อม ด้านการบริหารจัดการ ด้านการประชาสัมพันธ์ ไม่แตกต่างกัน โดยประชาชนเพศชายและเพศหญิงมีค่าเฉลี่ยผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการทรัพยากรแหล่งน้ำตลิ่งน้ำตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร เท่ากับ 3.938 และ 3.897 ตามลำดับ

3.1 ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการทรัพยากรแหล่งน้ำตลิ่งน้ำตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร ใน 3 ด้านคือ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านการบริหารจัดการ ด้านการประชาสัมพันธ์ โดยการทดสอบทางสถิติด้วยวิธี t-test (Independent) พบว่าประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ตลิ่งน้ำตลิ่งชันและประชาชนที่อาศัยอยู่นอกพื้นที่ตลิ่งน้ำตลิ่งชันในด้านการมีส่วนร่วมในด้านสิ่งแวดล้อม ด้านการบริหารจัดการ ด้านการประชาสัมพันธ์ ไม่แตกต่างกัน โดยประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ตลิ่งน้ำตลิ่งชันและ

ประชาชนที่อาศัยอยู่นอกพื้นที่ตลาดน้ำตลิ่งชันมีค่าเฉลี่ยผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการทรัพยากรแหล่งน้ำตลาดน้ำตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร เท่ากับ 3.895 และ 3.915 ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

1. ประชาชนในตลาดน้ำตลิ่งชัน ควรมีการสร้างจิตสำนึก และการรณรงค์ให้กับแม่ค้า และนักท่องเที่ยว ทั้งชาวไทย และชาวต่างชาติ โดยมีสื่อประชาสัมพันธ์ในเรื่องของการอนุรักษ์แหล่งน้ำ และให้ความร่วมมือในการรับทราบข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องและเห็นถึงความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติ และร่วมกันดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยวในเขตพื้นที่ตลาดน้ำตลิ่งชัน

2. หน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในตลาดน้ำตลิ่งชันต้องเข้าถึงพื้นที่ประชาชนมากยิ่งขึ้น กระตุ้นให้ประชาชนเห็นความสำคัญของการดูแลทรัพยากรแหล่งน้ำและสิ่งแวดล้อม และรับผิดชอบเรื่องระบบบำบัดน้ำเสียของตลาดน้ำตลิ่งชัน ควรปฏิบัติ ดูแล และควบคุมระบบบำบัด ให้มีสภาพใช้งานได้

3. ควรพัฒนาการประสานงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐ คือ สำนักงานเขตตลิ่งชันกับประชาคมตลาดน้ำตลิ่งชันในท้องถิ่น ในการวางแผนการพัฒนาและดูแลทรัพยากรแหล่งน้ำ

4. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในเขตตลิ่งชันควรมีการพัฒนาแหล่งน้ำ เช่น ขุดลอกคูคลองที่ตื้นเขินเพื่อให้แหล่งน้ำมีการระบายน้ำที่ดี

5. ควรเน้นการแก้ไขปัญหาในพื้นที่โดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น ไม่ใช่เพียงติดตามรับทราบปัญหาและการแก้ไขปัญหาเพียงแค่ว่าประโยชน์ในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำเท่านั้น แต่ต้องให้มีส่วนร่วมทุกขั้นตอนจนถึงขั้นติดตามผล

6. ควรมีการประสานกับเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ช่วยดูแลในส่วนการบริหารจัดการแหล่งน้ำ และในด้านความต้องการในด้านของระบบสาธารณูปโภคของตลาดน้ำตลิ่งชัน เช่น การเพิ่มจำนวนห้องน้ำ และที่จอดรถ

7. ควรที่จะมีการติดตามผลการดำเนินการหลังจากที่มีการศึกษาแนวทางการจัดการทรัพยากรน้ำและสภาพแวดล้อมของตลาดน้ำตลิ่งชัน เพื่อจะได้พัฒนาแหล่งน้ำให้มีคุณภาพที่ดีในอนาคต

ข้อเสนอแนะและแนวทางการจัดการทรัพยากรน้ำและสภาพแวดล้อมของตลาดน้ำตลิ่งชัน ดังกล่าวจะสำเร็จมากน้อยเพียงใด สิ่งที่สำคัญที่สุด คือ การมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็น เจ้าหน้าที่สำนักงานเขตตลิ่งชัน ประชาคมตลาดน้ำตลิ่งชัน ผู้ประกอบการร้านค้าในตลาดน้ำตลิ่งชัน นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศที่เข้ามาท่องเที่ยวในตลาดน้ำตลิ่งชัน รวมถึงการสร้างจิตสำนึก และการรณรงค์สื่อประชาสัมพันธ์ในเรื่องของการอนุรักษ์แหล่งน้ำ